

LA USC
DI LADINS

Balarins ladins tl'Olanda

Balarins de Gherdëina y Badia, deberieda cun d'autri balarins de Südtirol, à fat pea l Oproakeldais, n festival de folclor nternaziunel ti Paejes Basc

Lies - Chësc viac ie unit a se l dé tres la Urganizazion nternaziunela per l'ert populera IOV, na urganizazion a nivel mundiel che lëura deberieda cun la Unesco y se dà ju cun la cultures populeres de dut l mond. Tres i festivals metui a jì da chësta lia rùvel grupes de folclor da dl'onch caprò per se cunëscer y se giamie esperienzes.

Balarins de Gherdëina y Badia

Do avèi giapà l bënësté dai urganisadëures se à balarins ladins de Gherdëina y Badia metù adum cun d'autri balarins de Südtirol per mèter su na grupa. Riesc àn scumencià a fé la proves te colonia de Sëlva.

Ala fin de juni fòvela tan inant: nosta grupa pudova se senté ite te curiera per ruvé do chindesc ëura de viac a Amsterdam, ulache nes aspitova Ulrike, na jëuna de Gherdëina che studieia ilò, per nes mustré velch dla pert vedla

L bel quant tipich dla Cina. Bela ie nce la cineja.

Sëidesc grupes da dut l mond caprò

Grupes de bal de sëidesc naziions fajova pea chësta 39ejima edizion de folclor nternaziunel: Indonesia, Malesia, Rapa Nui (ijules dl Pazifich), Polonia, Brasil, Cina, Talia, Olanda (2 grupes), Argentina, Ruscia, Grecia, Georgia, Nghiltiera, Puerto Rico, Egito y Armenia.

Uni di fòvel da balé y uni lia ova mé dodesc menuc de tēmp per fé si spetacul che fova de nivel aut, ajache pra la majera pert di partezipanc se tratòvel de profesciunisc. Drët nteressantes ie states la sëires de vënerdi y sada. Do la pert ufiziela pudova la jënt mparé a balé i bai de duta la grupes.

L ne fova nia mé da balé pra l festival, ma nce da jì te na cësa de paussa y te na scola a purté dant i bai. Nosta grupa à mustrà i bie bai de nosc raion, tla provinzia de Groningen suinsom dl'Olanda danter l auter nce l "Schuhplattler", che à drët plajù.

Curiusiteies

- L nost ie stat n viac lonch, ma la lamentanzes finova via canche on audi che i rusc ova fat trëi dis de viac cun la curiera.
- Na drëta desdita à abù la grupa armena: ruvei cun si curiera al cunfin dla Polonia ne ài nia plu pudù jì inant; nscila ài messù passé tres la Scandinavia per ruvé do set dis tl'Olanda.
- La families de Kantens se aspitova de messèi se dé ju cun talians y se ova monce njinià na lista cun paroles talianes che n adrova uni di. Na blòta surprëisa perchël canche i se à ntendù che nëus savan da rujenë tudësch.
- Nteressant l maië di olandesc: ëi ne maia nia velch de ciaut da marënda.
- N gra a Hilda Pizzinini che nes à dat la bandiera ladina da tò pea.
- A Groningen iel la majera ndustria dl zucher dl'Europa.
- Drët nteressant ti àl sapù ala grupa nglëija a scuté su tla bar dla tenda nosc iodleri y la ciantia "Ma savëi english".

I balarins cun la bandiera ladina data pea da anda Hilda Pizzinini.

Nord la arjineies, per tudësch „Damm”. N dumënia danmesdi sons jic a na mëssa ecumenica ulache i

fé n viac oradecà, y sce n pënna che tramedoi lies possa mustré su vint ani de atività, pona iel bën da se fé

dla zità. N valguni ne se à mia lascia mucé l'ucajion de cumpré tulpes y d'autri souvenirs.

Da sèira sons furnei inant de viers tla provinzia de Groningen, suinsom dl'Olanda y plu avisa a Warffum, l zënter dla manifestazion. Canche fan tan che ruvei nes sautòvel tl uedl la cèses tipiches dl luech: blòtes, cun ziedli cueceni, nia plu autes de doi partimènc y cun de bieì verzonz plèns de flèures d'uni sort.

Ciamps y canai, mé assé

Man man che la grupes ruvova adalersch univeles mandedes inant ti paejes ntèurvia ulache n ti dajova

paesc de Kantens. Ilò aspitova bele ert la families che nes tulova su per n'ena. Kantens ie n pitl blòt paesc cun 700 abitanc, a un n meter sot al nivel dl mer, cun truep ciamps y canai ntèurvia, ma deguna ustaria.

Uni di nes menova Simon cun si curiera a Warffum, a 10 km da Kantens, nchin dan na grandiscima tenda cun plu locai. Te chël plu grant òvel lerch 4.000 persones. Tlo fòvel la manifestazions ufizieles de folclor. Sèuraprò fòvel mod' autri gran locai, na ustaria cun mujiga moderna y n marcià, ulache nce la grupes de folclor vendova souvenirs de si Paesc.

Helga y Peter per la pert ufiziela, i autri te mulin

Coche reprejantanc dla grupa dl Südtirol ie Peter y Helga Lardschneider jic a doi ancuntesdes ufizieles. L prim iede cun l ambolt dl luech y l segondo cun reprejantanc dl IOV. Te tramedoi ucajions à Peter y Helga sèurandat i saluc y de pitla scincundes da pert di assessèures ala cultura Florian Mussner per la Provinzia de Bulsan y David Lardschneider per l Chemun de Sëlva. Ntan chèsta vijites ufizieles se nuzova i autri cumèmbri dla grupa dl tèmp liede per jì a ti cialé a n vedl mulin tipich olandesc y su tl Mer dl

reprejantanc de uni grupa à liet dant n pensier de pesc. Domesdi à duc i balarins fat peana beliscima defileda tres l paesc de Warffum, cun n grum de jènt che nes cialova pro. Cun n'ultima desmustrazion de duta la grupes finova via, do n'ena, 139ejim festival "Oproakeldais" de Warffum.

Festa de cumià pra la families

Ma per nèus ne fovela mo nia fineda. Nosta families a Kantens nes ova njinià na blòta festa de cumià cun spèisa tipica olandeja pra n luech da paur. Nosc sunadèures Lois y Anita ne se à nia lascià priè bel y à tèt caà i orghì da butons per suné da bal. Nce nosc sciafer Simon balova cun druch l "Schuhplattler". Fineda la festa univa l burt: saludé la families che nes ova tèt su cun legrèza y na gran ospitalità.

A Minca mo na liania blancia

Do truepa èures de viac de viers de cèsa tl scur dla nuet, sons tlamei a Minca, ulache nes aspitova l pier y la Weisswurst tl Hofbräuhaus. Tlo fòvel ngali nce na bona mujiga che sunova da bal y i mutons ie pona riesc levei su a nviè de tel' jèunes iapanejes a balé polka y walzer. Sun la sèira sons pona ruvei te Südtirol, ulache n se spartiva man man per jì uniu de reviers te si cèsa.

L ie stat l prim iede che cumèmbri de doi grupes ladines se à metù adum per

marueia che n ne ova mei fat dant vel' da de tel. Se mèter adum cun cumèmbri de plu lies per fé pea de tel manifestazions ne n'ie per i balarins de rujeneda tudèscia alincontra nia velch de nuef.

Tulon mo l'ucajion per rengraziè senièur pluan de Sëlva Pire Clara y i assessèures Florian Mussner y David Lardschneider per l sustèni che i nes a dat.

Speron che l vènie nce tl daunì inò a se l dé na tel bela cunlaurazion danter plu grupes ladines.

Una che ie jita pea

La grupa de balarins ladins che ie jic tl'Olanda per na manifestazion de livel mundiel.

La balarines dl'Ijula de Pasca se liej la USC di Ladins.